

A szövetség Ura

Időpont: Advent 3. vasárnapja; 1954. december 12.

Alapige: Jeremiás 31:31-34.

Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr; és új szövetséget kötök az Izráel házával és a Júda házával. Nem ama szövetség szerint, a melyet az ő atyáikkal kötöttem az napon, a melyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Égyiptom földéből, de a kik megrontották az én szövetségemet, noha én férjök maradtam, azt mondja az Úr. Hanem ez lesz a szövetség, a melyet e napok után az Izráel házával kötök, azt mondja az Úr: Törvényemet az ő belsejökbe helyezem, és az ő szívékbe írom be, és Istenökké leszek, ők pedig népemmé lesznek. És nem tanítja többé senki az ő felebarátját, és senki az ő atyjafiát, mondván: Ismerjétek meg az Urat, mert ők mindnyájan megismernek engem, kicsinytől fogva nagyig, azt mondja az Úr, mert megbocsátom az ő bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem.

Advent az Úr eljövételére való várakozás ideje s az erre való felkészülésé. Múlnak a napok, jönnek új napok, s velük megjön az Úr. Erről beszél a mai szent lecke is. Az Ó Szövetség népe úgy néz arra, aki jön, mint a szövetség Urára. Hogy hogyan jön népéhez a szövetség Ura, ez közelebbről a mai ige tartalma. Jeremiás próféta nem saját véleményét mondja el erről a kérdéstről, hanem Isten üzenetét tolmácsolja. Mondanivalóját így vezeti be: „Azt mondja az Úr.” Így hallgassunk mi is reá!

1. A szövetség Ura hűséggel jön.

„Új szövetséget kötök – mondja az Úr. Nem ama szövetség szerint, melyet az ő atyáikkal kötöttem az napon, melyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Egyiptom földjéből, de akik megrontották az én szövetségemet.”

Isten szövetséget kötött Izrael népével. Megígérte, hogy Istene lesz a népnek, a nép pedig megígérte, hogy népe lesz Istennek. Isten a történelemben hű szövetségesnek bizonyult. Szövetségi hűségének legdöntőbb bizonyítéka az egyiptomi rabságból való szabadítás. Mindig és mindenkivel szemben népe pártján állott. Fáraó kemény szívét addig ütötte egyik csapással a másik után, míg csak össze nem tört, és el nem engedte Izrael népét. Az üldöző sereget belefűllasztotta a Veres-tengerbe, népét azonban száraz lábbal vezette át. A pusztában mellettük állt az éhség és szomjúság nyomorúságában és ellátta őket mindazzal, ami az élet fenntartásához szükséges volt. A mérges kígyók halálos harapása ellen is orvosságot adott.

Gondjuk az Ő gondja is volt, örömük az Ő öröme is. Céljuk is az Ő célja is volt. Szövetségi hűsége nem olyan volt, mint két egyenrangú szövetséges becsületes bajtársiassága. Ennél sokkal több volt. Kézén fogta őket, mint atya a gyermekét. Velük vándorolt éjjel és nappal.

Ezzel szemben a nép hűtlen szövetségesnek bizonyult. Hála és ragaszkodás helyett kritikai álláspontot foglalt el Istennel szemben. Nem volt vele megelégedve. Mindig talált benne valami kifogásolni valót. Egyiptomban volt húsos fazeka, de nem volt szabadsága. A pusztában volt szabadsága, de nem volt húsos fazeka. Mikor kenyeret kapott, pecsenyét követelt. Mikor fürjpecsenyével lakhatott jól, akkor a mannát ócsárolta. Az ígért földjének határán nem a tejjel és mézzel folyó Kánaánt látta, hanem az ott lakó félelmetes óriásokat. Úgy bánt Istennel, mint valami rossz cseléddel, akit mindig szidnak. A Sínai-hegy tövében fel is mondott neki, s az aranyborjú bálványához szegődött.

Régi történet, de örök történet. Velem is szövetséget kötött az Úr a keresztségben, a konfirmációban hittél én is emellett a szövetség mellett döntöttem, minden úrvacsorában újra meg újra ünnepélyesen megújítottam, bajaimban nagy fogadkozásokkal újra meg újra vállaltam, s azután ...? Ő hű maradt, én megint hűtlen lettem. Visszaestem régi kritikai álláspontomra, megint csak mindig kifogásolni tudtam Istent, s ezekkel a hamis ürügyekkel próbáltam fedezni és igazolni, hogy miért nem vagyok hű hozzá.

Ebben az új adventben is a régi hűséggel jön. „Ő hű marad, ő magát meg nem tagadhatja.” /II. Tim. 2:13./

2. Hogyan lehetséges ez? Úgy, hogy a szövetség Ura kegyelemmel jön. Azért tud hű lenni, mert meg tud bocsátani. Amint az ige mondja: „Megbocsátom az ő bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem.”

Az ember a vele szövetségben álló Istennel szemben az örökké kifogásoló kritika álláspontját foglalja el, Isten pedig hűtlen szövetségese iránt elfedező szeretettel viseltetik. Ez az elfedező szeretet teljes kegyelem. A bűnbocsánat ugyanis ott válik teljes kegyelemmé, ahol a bűnt el is felejtik. Isten pedig úgy meg tud bocsátani, hogy el is tudja felejtetni a vétket. Pedig az Ő emlékezőtehetsége félelmetes. Máté 25 tanúsága szerint olyan régi bűneinkre is emlékezik, amiket mi elkövetésük pillanatában sem tartottunk bűnnek, azóta pedig teljesen el is felejtettük. Egy megtagadott pohár víz, egy oda nem adott falat kenyér, egy lerázott szegény, egy elmulasztott beteglátogatás, mind ott van az Ő emlékezetében, s az ítéletkor fejünkre olvassa félelmetesen pontos emlékezőtehetségével. Az elfelejtő készsége azonban még az emlékezőképességénél is nagyobb. A megbocsátott bűnt elintézettnak tekinti. Nem

tartja többé nyilván, hogy egyszer majd fejünkre olvassa. Háta mögé veti, hogy soha többé ne lássa.

Ez az elfedező szeretet azért is olyan csodálatos, mert ismétlődő kegyelem. Az igében felhozott példa is ezt mutatja. Az Egyiptomból kiszabadított népet csak úgy lehetett elhordozni, hogy Isten naponként minden bűnt kegyesen megbocsátott. Mindnyájan tudjuk jól, hogy minél többször kell megbocsátani, annál nehezebben megy a megbocsátás.

Az ismétlődő kegyelemnek ezt a nehézségét még fokozza az, hogy a kegyelemre szorult ember, aki bajban van, mindig nagyokat ígér. Mi is mennyi mindent ígértünk már Istennek, hányszor fogadtunk nagy hangon újra meg újra hűséget neki, mikor rászorultunk! Azután a bajjal együtt elszállott az ígélet kötelezettségének az érzése is. Azt szoktuk mondani, hogy minden embert csak egyszer lehet becsapni. Aki egyszer becsapott minket, annak többé nem hiszünk. Isten azonban mégis bízik bennünk. Bízik abban, hogy egyszer majd mégis csak igaz lesz a megtérésünk, s nemcsak ígérgetjük, hogy az Ő népe leszünk, hanem tényleg azzá is leszünk.

Mi, az Új Testámentum népe, még olyat is tudunk erről a kegyelemről, melyet az Ó Testámentum népe nem tudott, tudniillik, hogy ez a kegyelem drága kegyelem. Nem abban áll, hogy Isten elengedi a büntetést, hanem abban, hogy Magára veszi. Ez a kegyelem a Jézus Krisztus halálába került. Milyen szégyenletes, hogy ilyen Istent cserben tudunk hagyni!

3. A szövetség Ura nem csak azzal jön, hogy megbocsátja a régi szövetség ellen elkövetett bűneinket, hanem azzal is, hogy új szövetséget köt velünk. A szövetség Ura új szövetséggel jön. Erről az új szövetségről ezt mondja igénkben az Úr: „Törvényemet az ő belsejökbe helyezem, és az ő szívökbe írom be, és Istenökké leszek, ők pedig népemmé lesznek. És nem tanítja többé senki az ő felebarátját, és senki az ő atyjafiát, mondván: Ismerjétek meg az Urat, mert ők mindnyájan megismernek engem, kicsinytől fogva nagyig.”

Ez az ige világosan megmutatja, hogy mi volt a baja az Ó Szövetségnek. Isten és az Ő törvénye az emberen kívül volt. Kívülről próbált behatolni az ember szívébe, s így érvényesülni. Ez azonban nem ment. Úgy voltunk, mint a gyermekjátékban: Kinn a bárány, bent a farkas. Kint az Isten, bent az ördög. Kint a törvény, bent a törvénnyel szemben való ellenállás. Mindenki, aki csak egy kicsit is ismeri önmagát, ismeri ezt az Istennel szembefeszülő benső ellenállást önmagában. Az Új Szövetség ezen akar változtatni. Helyet akar cseréltetni Isten és a Sátán között, hogy legyen bent az Isten és kint az ördög. Így az Istenhez való hűség nem külső követelés többé, hanem az emberi szív belső vágya.

Jaj volna nekünk, ha ez az Új Szövetség a szövetség Urának követelése lenne a szövetséges emberhez! Akkor semmit sem segítene rajtunk. Mi ugyanis magunktól ezt a helycserét nem tudjuk végrehajtani. Az Új Szövetség azonban nem követelés, hanem ajándék. Isten maga ajándékoz meg vele. Isten akaratának ez az emberi szívbe való beírása a Szentlélek által történik. Meg is történt. Hiszed-e, hogy nálad is megtörténhetik? „Aki nem hisz az Istennek, hazuggá tette őt.” /I. János 5:10./ Ne hazudtold meg tehát azt, akinek minden ígérete igen és ámen!

4. Isten senkire sem erőszakolja rá az ajándékát, s ezért az ember elutasíthatja Isten ajándékozó kezét. Mi Isten és az ördög helycseréjét végrehajtani nem tudjuk, de elzárni előle a szívünket képesek vagyunk. Ezért senki meg ne tévesszen titeket! Mi két advent között élünk. Az egyik adventben jön a szövetség Ura hozzánk, hűtlen szövetségeseihez, hűséggel, kegyelemmel, új szövetséget kínálva, de egyszer majd eljön ítélettel, hatalommal és dicsőséggel, s ez a második advent rettenetes lesz azok számára, akiket hiába keresett a szövetség Ura az első advent kellemetes idejében. Csak két szövetség van ugyanis: egy Ó és egy Új Szövetség. Harmadik azonban nincs már. Legújabb szövetségre hiába vársz. Aki nem élt a kegyelem alkalmával, az készülhet az ítélet alkalmára. Annak okáért a Szentlélek mondja: „Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket, mint az elkeseredéskor, a kísértés ama napján a pusztában ..., hanem intsétek egymást minden napon, míg tart a ma, hogy egyikőtök se keményíttessék meg a bűnnek csalárdsága által.” /Zsidók 3:7-13./ Ámen.